

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

دانشکده پرستاری و مامائی شهید بهشتی رشت

ساختار پایان نامه کیفی دکتری

گردآوری و تدوین :

شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پرستاری و مامائی شهید بهشتی رشت

تاریخ تنظیم:

اردیبهشت ۱۴۰۲

مقدمه:

این نوشتار، ساختار پایان نامه های کیفی را بر مبنای ساختارهای رایج پیشنهاد شده معرفی می کند. در این نوشتار تلاش شده است تمام بخش های اساسی و ضروری فصول یک پایان نامه در آن گنجانیده شود.

فصل اول: معرفی پژوهش

به طور خلاصه این فصل باید دربرگیرنده بخش کلی شامل: معرفی و آشنایی و توجیه و تمرکز بر مطالعه حاضر باشد که می توان در ساختار زیر سازماندهی نمود:

۱-۱- مقدمه و اهمیت پژوهش

مقدمه فصل: در بخش مقدمه موارد زیر گنجانده می شود. (این موارد به صورت کلی آورده شده و آیتمهای نیازی به آیتمهای جداگانه با این عناوین وجود ندارد).

- ✓ مشخص نمودن موضوع و تمرکز پژوهش
- ✓ مشخص کردن پیشینه مطالعه
- ✓ مشخص کردن اهمیت، ضرورت و ارزش مطالعه بر مبنای مروری مختصر بر مطالعات و دانش موجود و نقد آنها
- ✓ توضیح در مورد انتخاب زمینه پژوهش
- ✓ مروری بر روش مطالعه و نقش پژوهشگر که شامل معرفی مختصر رویکرد مطالعه می باشد.
- ✓ مفروضات پژوهشگر: در صورت ضرورت، شفاف نمودن پیش فرض ها، باورها، علایق و تجربیات و تورش های پژوهشگر

۲-۱- اهداف پژوهش:

مشخص کردن اهداف پژوهش (کلی و اختصاصی)

۳-۱- سوالات پژوهش:

مشخص نمودن سوالات پژوهش که مبتنی بر اهداف بوده و کاملاً واضح و ساده باشد.

فصل دوم: چهار چوب پژوهش

۱-۲- پارادایم پژوهش:

تعیین نوع مطالعه کیفی، شرح پایه فلسفی روش تحقیق، شرح پیش فرض های تحقیق، بر مبنای نظریه یا فلسفه انتخاب شده، دلایل انتخاب این نظریه یا رویکرد فلسفی با توجه به تناسب آن با موضوع و روش تحقیق، بحث در مورد گام ها و تعریف واژه ها در صورت لزوم

۲-۲ مرور متون:

در مرور متون موارد زیر باید گنجانده شود.

- ✓ سازماندهی و استراتژی مرور
- ✓ توصیف چگونگی جستجو و دستیابی به مطالعات: معرفی موتورهای جستجو و کلید واژه ها
- ✓ جستجو باید عمیق و جامع باشد
- ✓ مشخص گردد چه کسی و در چه زمانی پژوهش را انجام داده و نتایج آن چه بوده اند .
- ✓ این بخش با بیان مسئله، هدف و سوالات پژوهش کاملاً مرتبط است .
- ✓ به صورت منطقی از موضوع اصلی به موضوعات زیر مجموعه و از کل به جزء سازماندهی می شود .
- ✓ تبیین و نقد مطالعات قبلی و مشخص نمودن جایگاه پژوهش حاضر به لحاظ موضوعی و روش شناختی مورد توجه باشد .

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

۳-۱- مقدمه: بیان هدف و معرفی سازماندهی فصل

۳-۲- نوع مطالعه

۳-۳- محیط پژوهش (Research setting/context)

در این بخش انتخاب محیط پژوهش به همراه استدلال مربوطه برای این انتخاب آورده می شود .

۳-۴- جامعه، مشارکت کنندگان و منابع داده ها در مطالعه

روش و فرآیند انتخاب مشارکت کنندگان از جامعه کل مشارکت کنندگان (چگونگی انتخاب و دستیابی به مشارکت کنندگان)

معرفی تعداد مشارکت کنندگان و ویژگی های آنها (ویژگی های دموگرافیک و مرتبط)
استدلال کفایت نمونه گیری (به ویژه در شرایط خاص مثل مطالعات موردی)

۳-۵- فرآیند جمع آوری و تولید داده ها

توصیف دقیق هر آنچه پژوهشگر به دنبال یافتن آن بوده است .

توصیف روش و چگونگی گردآوری داده ها (مثل روش مصاحبه و چگونگی سازماندهی و مدیریت مصاحبه ها: زمان، مکان، ثبت و ضبط، توسط چه کسی) و معرفی کلیه ابزارهایی که بدین منظور استفاده شده اند (همانند راهنماهای مصاحبه و ...)

۳-۶- روش تجزیه و تحلیل داده ها

معرفی و استدلال انتخاب الگو یا روش (های) تحلیل داده ها
توصیف کامل چگونگی مدیریت داده ها تا دستیابی به یافته ها

۳-۷- صحت و اعتبار داده ها

در این بخش نحوه تامین صحت و استحکام داده ها توضیح داده می شوند.

۳-۸- محدودیتهای مطالعه

تشریح ضعف های بالقوه مطالعه
محدودیتها شامل شرایط خارجی هستند که محدوده مطالعه را تحت تأثیر قرار داده و یا بر نتایج مطالعه تاثیر می گذارند .

در مطالعه کیفی قصد بر این نیست که (با انتخاب جامعه وسیعتر) تعمیم پذیری افزایش یابد بلکه تمرکز بر انتقال پذیری است (که شامل توانایی برای کاربرد یافته ها در محیط ها یا زمینه های مشابه است).

۳-۹- ملاحظات اخلاقی مطالعه

فصل چهارم: یافته ها

۴-۱- مقدمه

در این قسمت خلاصه ای از چگونگی تحلیل داده ها و نحوه سازماندهی فصل (منطبق با سوال پژوهش، چارچوب پنداشتی و طبقات و درونمایه ها) آورده می شود.

۴-۲- یافته ها

به طور کامل توصیف گردند یافته ها به صورت سازماندهی شده ارائه شوند و در قالب زمینه مورد مطالعه به صورت کامل توصیف و تشریح گردد.

در صورتی که مطالعه به ارائه مدل منجر شود، لازم است تفسیر همزمان با یافته ها انجام گردد.

فصل پنجم: خلاصه، بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۵- مقدمه

مقدمه شامل مروری بر سازماندهی و نیز محتوای فصل است

۲-۵- بحث

تفسیر، نمایش و معرفی یافته ها در بافت یافته های سایر مطالعات مرتبط کردن یافته ها با مطالعات قبلی توأم با ارائه شواهد کافی و مرتبط و نقدی بر یافته های کنونی صورت می پذیرد. تفسیرهای جایگزین نیز (معمولاً برای یافته های غیر منطبق یا غیر منتظره) آورده می شوند. بازگویی مجدد محدودیت های پژوهش: همانند توضیح در مورد احتمال اینکه یافته ها در زمینه هایی از جامعیت برخوردار نبوده و سوالاتی که احتمالاً پژوهشگر نتوانسته پاسخ گوید.

۳-۵- نتیجه گیری

نتایج شامل عبارات و جملاتی فراگیر و جامعی است که این پژوهش به دانش موجود افزوده است .

۴-۵- پیشنهادات و کاربرد یافته ها

پیشنهادات شامل تبیین کاربرد یافته های پژوهش برای آموزش، پژوهش، سیاستگزاری و عملکرد بوده و راه را برای پژوهش های آتی هموار می کند.

کاربرد یافته ها باید کاملاً واقع بینانه و در محدوده یافته ها باشد نه فراتر از آنها .

پیشنهادات برای پژوهش های بعدی باید کاملاً مبتنی بر یافته ها باشد نه فراتر از آنها و در قالب کاربرد یافته ها آورده شوند.

این شیوه نامه در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۷ طرح و پس از بررسی مورد تایید و تصویب شورا قرار گرفت

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده

دکتر ناطق حجازی
مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی و دندانپزشکی

معاون آموزشی دانشکده
دکتر حمیدرضا
معاون آموزشی دانشکده

رئیس دانشکده

دکتر محمود ادیب